

Internationaal Vergelijkend Onderzoek

Agressie en geweld tegen hulpverleners werkzaam bij politie, brandweer en ambulancedienst

Onderzoeksvraag

Hoe reageren politie, brandweer en ambulancedienst in de EU hoofdsteden London, Stockholm, Brussel en Berlijn op agressie en geweld tegen hun hulpverleners in vergelijking met hulpverleners werkzaam bij politie, brandweer en ambulancedienst in Amsterdam?

Onderzoeksmethode

- Kwalitatief beschrijvend onderzoek.
- Literatuuronderzoek.
- Onderzoeksgroep (21 ps.) verdeeld in 5 groepen.
- Onderzoek in Amsterdam.
- Interviews in London, Stockholm, Brussel en Berlijn.
- Vergelijking.

Definitie van agressie en geweld tegen hulpverleners

“Het welbewust verbaal uiten, gebruiken van fysieke kracht of macht, dan wel het dreigen daarmee, gericht tegen een werknemer, onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met het verrichten van de publieke taak, hetgeen resulteert of waarschijnlijk zal resulteren in een gevoel van bedreiging, materiële schade, letsel, de dood of psychische schade.” *Actieprogramma Aanpak Agressie en Geweld Tegen Werknemers met Publieke Taken (Min. BZK, 2006).*

Belangrijkste conclusies

- Ambulancediensten ervaren A&G vooral als probleem, bij de politie is de aanpak van A&G het best geregeld en georganiseerd en bij de brandweer ziet men het vooral als risico van het vak.
- De aanpak is het meest effectief indien er een samenhangend pakket aan maatregelen is.
- Landelijk beleid kent men voor de ambulancedienst alleen in Zweden en Nederland, voor de politie in Duitsland en Nederland, voor de brandweer alleen in Nederland.
- Registratie is vrijwel overal geregeld maar kan efficiënter.
- Naast Amsterdam is Brussel de enige stad waar geweld tegen hulpverleners leidt tot strafverhoging.
- Berlijn en Londen kennen strafbaarstelling van belemmeren van hulpdiensten, Amsterdam niet.
- In Berlijn staan de trainingen op hoog niveau. Kan in Amsterdam beter. Met name bij brandweer is het te vrijblijvend. De ambulancedienst wil minder persoonlijke aandacht en meer training.
- Zorg is overal goed geregeld. Amsterdam kan van Londen leren m.b.t. registratie rond zorg (PTSS). Hulpverleners in Amsterdam moeten zelf kosten voorschieten. Alleen in Brussel doet werkgever aangifte en wijst een advocaat toe.
- Daar waar leiding prioriteit geeft aan de aanpak leidt dat tot resultaat, of er nu wel of geen landelijk beleid is. Mooie voorbeelden: politie Brussel, ambulancedienst Londen. Leiderschap en de leidinggevende is daarmee de meest bepalende factor.

Belangrijkste aanbevelingen

- Vereenvoudig de registratie (efficiënter), zorg voor inzicht in verzuim (business case).
- Laat hulpverleners niet opdraaien voor kosten.
- Doe als werkgever aangifte en wijs een advocaat toe.
- Stel belemmeren van hulpverleners strafbaar.
- Pas maatwerk toe op slachtoffers, geef een keuze.
- Bevorder een vlotte strafrechtelijke afdoening na aangifte en communiceer beter over de strafmaat.
- Houd rekening met de aparte positie van leidinggevenden in de aanpak en de zorg.
- Versterk de rol en het bewustzijn van de leidinggevende in de begeleiding.
- Doe onderzoek naar het effect van het nieuwe politie-uniform op A&G.

Master of Crisis and Public Order Management

Dit onderzoek is uitgevoerd door de 21 studenten van MCPM Leergang 4 (2013 – 2015). Het complete onderzoek staat binnenkort op:

www.infopuntveiligheid.nl

De tweejarige leergang MCPM is bedoeld voor personen, werkzaam bij overheid of bedrijfsleven, die zich op tactisch-strategisch niveau bezighouden met veiligheidszorg, rampenbestrijding of crisismanagement.

Echt multidisciplinair denken en werken...

De leergang MCPM bereidt u daadwerkelijk voor op gevaar- en crisissituaties en biedt een brede basis voor multidisciplinair optreden, die u direct kunt toepassen in de praktijk. Na afronding van de leergang kunt u écht multidisciplinair denken en werken. Zie meer op:

www.mastercpm.nl